

Nieuwsbrief SWV Fultura 3e jaargang nr. 3

Inleiding

Passend Onderwijs begint in de klas! Dit is het uitgangspunt van alle scholen binnen ons samenwerkingsverband en staat dan ook vermeld in ons ondersteuningsplan. Hoe om te gaan met verschillen in de klas, hoe kan ik als leerkracht nog meer differentiëren? Op 4 oktober is op de gehouden inspiratiemiddag aandacht besteed aan dit onderwerp. Honderden docenten hebben de inspiratiemiddag bezocht die georganiseerd was door gemeenten en scholen samen. Een prachtig initiatief.

Ruim tweehonderd leerlingen bezoeken het Praktijkonderwijs op De Diken. Deze onderwijsvoorziening is niet bij iedereen even bekend. Er zijn mensen die denken dat het een vorm van speciaal onderwijs is, maar dat beeld klopt niet. Het is een vorm van regulier onderwijs waar leerlingen passend onderwijs ontvangen en zich kunnen voorbereiden op hun plek in de maatschappij. In deze nieuwsbrief stelt De Diken zich voor.

Over de toekomstige bekostiging van leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs is nog onduidelijkheid, we schetsen de stand van zaken. Het expertisecentrum van ons samenwerkingsverband beschrijft wat men kan betekenen voor de scholen.

Dit en nog veel meer nieuws valt te lezen in deze nieuwsbrief!

De Diken stelt zich voor!

Praktijkonderwijs volgen in de Zuidwesthoek van Friesland kan op De Diken. De school is ontstaan uit een samenwerking tussen De Zuiderpoort (CVO Zuidwest Fryslân) en PrO Sneek (Odyssee). De kernopdracht van het Praktijkonderwijs is: 'Leerlingen opleiden tot en toe leiden naar arbeid'. Dit wordt gedaan door onderwijs aan te bieden in verschillende domeinen; wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Leerlingen in de leeftijdscategorie van twaalf tot achttien jaar volgen op De Diken een onderwijsprogramma dat gericht is op uitstroom met een passende plaats in de maatschappij. Binnen de school wordt in de lesprogramma's ingezet op het aanleren van vaardigheden. Het onderwijsprogramma is dusdanig praktisch ingericht dat leerlingen door middel van 'doen' werken aan het ontwikkelen van hun vaardigheden. Daarnaast wordt theorie aangeboden, die de praktische vaardigheden ondersteunt. In leerjaar één tot en met drie bestaat het programma uit de zogenoemde brede basis die elke leerling aangeboden krijgt. In deze fase heeft een leerling ook de ruimte om zich te oriënteren.

Naast de vaardigheden werken leerlingen aan het werven van competenties. Deze competenties zijn met name terug te vinden in de stages. Vanaf leerjaar twee zijn leerlingen actief in het traject van de arbeidstoeleiding. Via interne stages, groepsstages (op locatie) en externe stages werken leerlingen aan hun competenties. In leerjaar vier doet het gepersonaliseerd leren zijn intrede. In trajecten met gerichte leerlijnen, worden de vaardigheden en competenties samengevoegd en kunnen leerlingen zich ontplooiën tot participanten in de samenleving, met een prachtige plaats op de arbeidsmarkt of mogelijk een doorstroom richting het MBO.

Door naast een gepersonaliseerd onderwijsprogramma een zorg-route binnen de school te hebben, kunnen leerlingen ondersteuning krijgen bij hun ontwikkeling. De zorg-route maakt het mogelijk dat leerlingen een gedifferentieerd arrangement kunnen volgen. De arrangementen lopen uiteen van begeleiding op sociaal-emotioneel gebied, speciale zorggroepen, niveau-groepen voor doorstroom richting een school voor MBO of begeleiding bij specifieke hulpvragen. Het uiteindelijke doel is het gat naar de arbeidsmarkt verkleinen en daardoor de kans op arbeid vergroten.

Om een zo goed mogelijke kans van slagen te realiseren heeft De Diken zijn eigen Arbeids Trainings Centrum (ATC) opgericht. In dit 'bedrijf' kunnen leerlingen terecht om extra aandacht te besteden aan hun competenties en vaardigheden. Deze schakel tussen de school en

het bedrijfsleven heeft een grote toegevoegde waarde. De samenwerking met bedrijven krijgt hierdoor vorm binnen de muren van de school. Vakmensen uit het bedrijfsleven die binnen de school actief zijn in de lessen!
Meer weten over De Diken? Loop eens binnen!

Fultura-Expertisecentrum

"Sophie is 15 jaar en zit in 4 vwo. Ze is sociaal en creatief. Op school ging het tot vorig schooljaar goed, maar sinds dit schooljaar scoort Sophie beneden verwachting. Daarnaast laat ze kenmerken van faalangst zien en kan Sophie thuis opstandig zijn richting haar ouders en zusje. School, ouders en Sophie willen graag weten of en hoe de huidige schoolresultaten te verklaren zijn."

SWV Fultura beschikt over een eigen expertisecentrum waar diverse onderzoeken en testen worden aangeboden op het gebied van leerlingenzorg, bijvoorbeeld om antwoord te geven op de hulpvraag van Sophie. De onderzoeken en testen worden uitgevoerd door middel van bijvoorbeeld observaties in de klas, het afnemen van onderzoeken en testen en het invullen van vragenlijsten, om zo een beeld te krijgen van het functioneren van een leerling en de hulpvraag te kunnen beantwoorden.

De onderzoeken en testen die door Fultura worden afgenomen, zijn bedoeld voor leerlingen in het voortgezet onderwijs. Daarnaast kunnen ook leerlingen uit groep acht bij ons terecht, bijvoorbeeld voor onderzoeken met betrekking tot een indicatie lwoo/Praktijkonderwijs. Onderzoeken en testen die door Fultura uitgevoerd kunnen worden, zijn bijvoorbeeld de volgende:

- Intelligentieonderzoek (middels bijvoorbeeld een WISC, WAIS of NIO),
- Sociaal-emotioneel onderzoek,
- Dyslexieonderzoek,
- Dyscalculieonderzoek,
- Psycho-diagnostisch onderzoek.

Een groot deel van de onderzoeken wordt individueel afgenomen, een enkel onderzoek wordt groepsgewijs afgenomen. De onderzoeken worden afgenomen en

uitgevoerd door een orthopedagoog van SWV Fultura, eventueel in samenwerking met een psychologisch assistent.

De aanmelding van deze onderzoeken loopt via de mentor of leerlingbegeleider, waarna de zorgcoördinator betrokken wordt. Deze meldt de leerling aan bij de orthopedagoog in de school zodra er toestemming is van ouders. De orthopedagoog doet een dossieranalyse en besluit of de leerling daadwerkelijk in aanmerking komt voor onderzoek en meldt de leerling vervolgens officieel aan bij SWV Fultura, waarna de onderzoeken ingepland en afgenomen kunnen worden.

Aan onderzoeken en testen door SWV Fultura zijn kosten verbonden. Een deel van de kosten wordt door het samenwerkingsverband betaald. Het kostenoverzicht is te vinden op www.fultura.nl.

Inzet lwoo- en pro-middelen

Sinds 1 januari zijn de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs verantwoordelijk voor de toewijzing en de ondersteuningsbekostiging van leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en Praktijkonderwijs (pro).

Daarmee is de integratie van lwoo en pro in Passend Onderwijs nog niet voltooid.

Het ministerie van OCW werkt de komende periode aan een nieuwe bekostigingssystematiek voor lwoo en pro, en aan het loslaten van de landelijke criteria.

Lwoo:

Door het loslaten van de landelijke criteria is er straks geen eenduidige groep lwoo-leerlingen meer. De meeste samenwerkingsverbanden die nu al de criteria loslaten, kiezen ervoor om niet meer te indiceren voor lwoo. Wat heeft dit voor gevolgen voor de lwoo-leerling? Is er nog sprake van lwoo, en hoe past lwoo binnen het ondersteuningsaanbod van samenwerkingsverbanden? Zullen de samenwerkingsverbanden het indiceren voor lwoo loslaten, en welke consequenties zou dat hebben? Binnen ons samenwerkingsverband is een werkgroep actief die zich hierover buigt.

Praktijkonderwijs:

Het Praktijkonderwijs is een schoolsoort, maar valt ook onder het ondersteuningsaanbod van het samenwerkingsverband. Op dit moment is het voornemen van het kabinet om op termijn de landelijke criteria los te laten. Wat gebeurt er als de landelijke criteria voor pro inderdaad worden losgelaten? Wat is het fundament van pro, en hoe past dit in het ondersteuningsaanbod van het samenwerkingsverband? Welke positie heeft het pro in het samenwerkingsverband en hoe ziet het toekomstperspectief er voor pro uit?

Bekostigingssystematiek:

Op dit moment zijn de middelen voor lwoo en pro over de samenwerkingsverbanden verdeeld op basis van het deelnamepercentage lwoo en pro in 2012. Uit onderzoek blijkt dat dit geen toekomstbestendige verdeelsystematiek is. Het onderzoek geeft eveneens aan dat de middelen niet gelijk verdeeld moeten worden over de samenwerkingsverbanden (dus geen verevening), maar dat er rekening gehouden moet worden met sociaal-economische aspecten, zoals het opleidingsniveau van de ouders, in de regio.

Thuiszitterspact

Voormalig Kinderombudsman Marc Dullaert gaat het thuiszitten van schoolkinderen helpen te bestrijden. Hij wordt de 'aanjager' van een pact daartegen, dat in juni in Utrecht is gesloten.

In 2020 mag geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszitten zonder een passend aanbod, zo is de bedoeling. In het pact staan allerlei afspraken die de staatssecretarissen Sander Dekker (Onderwijs) en Martin van Rijn (Volksgezondheid) sloten het met verschillende organisaties, het ministerie van Veiligheid en Justitie en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. "Het pact zorgt voor een sluitende aanpak, zodat kinderen en hun ouders niet meer van het kastje naar de muur gestuurd kunnen worden", aldus Dekker. Afgelopen jaar zaten circa 10.000 kinderen voor korte of lange tijd thuis, aldus het minister van Onderwijs. In het pact is vastgelegd dat gemeenten en samenwerkingsverbanden van scholen samen gaan afspreken wie de knoop mag gaan doorhakken over een onderwijsplek als een kind dreigt thuis te komen zitten. Nu vallen kinderen nog te vaak tussen wal en schip omdat er geen doorzettingsmacht is vastgelegd. Ook worden gemeenten en samenwerkingsverbanden opgeroepen om een helder stappenplan op te stellen om thuiszitters tegen te gaan. Preventie, samenwerken met de zorg en maatwerk voor kinderen moeten daar onder meer onderdeel van uitmaken. Daarnaast gaan gemeenten en samenwerkingsverbanden het aantal vrijstellingen van de Leerplichtwet terugdringen. In het landelijke pact is ook afgesproken dat ouders, en waar mogelijk het kind zelf, altijd vanaf het begin

worden betrokken bij het vinden van een passende onderwijsplek. "Eén van de sleutels tot succes is goede communicatie met ouders", zegt Dekker. "Veel regio's betrekken ouders al, maar nu staat het ook zwart op wit in de afspraken".

Voortaan zal er jaarlijks een Thuiszitterstop worden georganiseerd door de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de voortgang in de gaten te houden.

Regionale actie:

Er wordt in onze regio al hard gewerkt om ook hier het aantal thuiszitters terug te dringen. De komende tijd zal in samenwerking met de gemeenten naar alternatieve vormen van Passend Onderwijs worden gezocht.

Leren werken én reizen op de Piet Bakkerschool

Hoe houden we VSO-leerlingen gemotiveerd? Hoe komen wij het beste tegemoet aan de interesses van de leerlingen en hoe zorgen wij ervoor dat ze leren wat ze nodig hebben om later te komen waar ze het liefst willen zijn?

Door het stellen van deze vragen is het VSO-onderwijsaanbod op de Piet Bakkerschool op de schop gegaan. Met het maken van een sectorkeuze geven leerlingen aan waar hun interesses liggen. Dit kan zijn in het groen, de keuken of de winkel. Leerlingen in de laatste fase (zestien tot twintig jaar) gaan drie dagen per week, samen met een eigen leerkracht, aan de slag op verschillende leerwerkplekken. Deze leerwerkplekken zijn echte bedrijven zoals een supermarkt, drukkerij, dorpshuis, camping of verhuisbedrijf. Zij reageerden enthousiast op het verzoek om meervoudig beperkte jongeren te ontvangen in hun bedrijf en dragen zo hun steentje bij aan de Participatiewet.

Leren in de praktijk; dat betekent praktisch bezig zijn, maar ook lezen, rekenen en de andere cognitieve vakken. De theorielessen zijn afgestemd op de specifieke sector. In de schoonmaak werk je met litermaten en lees je iconen op schoonmaakproducten. In het groen bereken je de oppervlakte van een lap grond en zaag je latten op de gewenste lengte. In de keuken ben je actief bezig met het afwegen van ingrediënten en in de winkel verdiep je je in houdbaarheidsdatums. Leren in de praktijk betekent ook dat je collega's hebt en met klanten omgaat. Wanneer geef je iemand een hand en hoe gedraag je je in de pauze? Er valt veel te leren in het echte bedrijf!

Het reizen naar de leerwerkplekken toe is ook een

serieuze onderneming. Vervoerbedrijf Arriva heeft de Piet Bakkerschool 'Voor elkaar-passen' aangeboden. Hiermee kunnen leerlingen (onder begeleiding) met het openbaar vervoer naar de leerwerkplek reizen en zelfredzamer worden in het reizen.

De leerlingen zelf zijn enthousiast en gemotiveerd. Voor hen is het niet alleen leren, werken en reizen. Ze horen erbij! Zie voor meer informatie over deze werkwijze het artikel in de Leeuwarder Courant van zaterdag 1 oktober.

Inspiratiemiddag:

"Hoe houden we de leerling bij de les?"

Op 4 oktober waren er maar liefst 380 vmbo-, havo- en vwo-docenten in Theater Sneek voor een inspirerende middag. Doel van deze middag was om op een prikkelende wijze informatie te ontvangen die vervolgens weer in de eigen situatie door docenten kan worden toegepast.

De aftrap werd gedaan door

Henno Oldebeuving. Hij schetste op een boeiende wijze de verschillen tussen jongens en meisjes en tien interventies die jongens motiveren om aan de slag te gaan.

In de pauze werden de aanwezigen geamuseerd door drie jongeren die hebben meegedaan aan de Kunstbende. Zij lieten hun kunsten zien door middel van muziek en cabaret.

Na de pauze nam Ingrid van Essen ons op sleeptouw en liet ons stilstaan bij de puberijtsberg: imago is wat de pubers etaleren, maar onder de ijsberg schuilen vragen als 'wie ben ik', 'wat kan ik', 'wat voel ik' en 'wat wil ik'. Allemaal onzichtbare vragen waar je als docent en begeleider oog voor moet hebben.

De vele aanwezigen kunnen terugkijken op een afwisselend inspirerend programma waarbij men handvatten heeft gekregen om te kunnen toepassen in de klas!

Voor meer informatie over Passend Onderwijs verwijzen we naar de volgende websites:

www.passendonderwijs.nl,

www.steunpuntpassendonderwijs.nl

www.fultura.nl

Nieuwsbrief SWV Fultura

Redactie: Pyt Nauta, Marjan van Maasakker

Reacties: directie@fultura.nl

www.fultura.nl